

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS POHJOIS-POHJANMAAN JA KAINUUN MAAKUNTIEN ALUEILLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on ajalla 13.3.2020 – 6.5.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 6.5.2021 antamallaan päätöksillä (PSAVI/4124/2021 ja PSAVI/4126/2021) kieltänyt alueellaan sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa on voitu kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia rajatulle henkilömäärälle päätöksissä mainittuja erityisehtoja noudattaen. Määräykset ovat tulleet voimaan 10.5.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien kuntien alueilla kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien kuntien alueilla voidaan kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu yli 50 (viisikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen ohjetta (liite 1), joka täydentää suoraan tartuntatautilaista tulevia velvoitteita.

Määräys on voimassa ajalla 21.5.2021 – 13.6.2021.

Tämä päätös kumoaa aluehallintoviraston aiemmat päätökset (PSAVI/4124/2021 ja PSAVI/4126/2021) ajalta 21.5. – 31.5.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Tartuntatautilain 7 §:n 1 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan yleinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Ministeriö vastaa valtakunnallisesta terveydenhuollon häiriötilanteisiin tai niiden uhkaan varautumisesta ja näiden tilanteiden johtamisesta. Em. säädöksen 2 momentin mukaan tartuntatautien torjunnan kansallisena asiantuntijalaitoksena toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, joka mm. tukee asiantuntemuksellaan sosiaali- ja terveysministeriötä ja aluehallintovirastoja, ylläpitää tartuntatautien torjuntaa palvelevia valtakunnallisia epidemiologisia seurantajärjestelmiä sekä ohjaa ja tukee tartuntatautien torjuntatyötä kunnissa, sairaanhoitopiirien kuntayhtymissä ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen (SARS-CoV-2) aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätyntä sairastuneen hengitystie-eritteitä. Virus kiertää sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä suuri osa on yhä altis tartunnalle. Vakavia tautimuotoja estävien rokotteiden antaminen väestölle on kesken, ja suurin osa rokotetuista on saanut vain ensimmäisen rokoteannoksen. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) 5.1.2021 ajalle tammi-toukokuu 2021 antaman päivitetyn toimintasuunnitelman (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:1) mukaisesti epidemiologinen tilannekuva on jaettu kolmeen vaiheeseen: perustaso, kiihtymisvaihe ja leviämisvaihe. Niiden avulla arvioidaan suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista, ja niitä voidaan käyttää päätöksenteon perusteluina alueellisesti ja valtakunnallisesti. Ilmaantuvuus, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä ja tartuntalähteiden jäljitettävyydet ovat osa niistä mittareista, joiden avulla tilanteen kehittymistä seurataan. STM ohjeistaa paikallisia ja alueellisia tartuntatautiviranomaisia suunnitelmassa mm. siten, että epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti ottamalla käyttöön tehokkaita ja epidemiologisesti tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä. Alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennen aikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään. Epidemian leviämisvaiheen uhatta olevien maakuntien tulee ottaa jo ennakoivasti käyttöön leviämisvaiheen rajoitukset ja suositukset epidemian hillitsemiseksi, ja samankaltaista ennakkointia tulee tehdä kiihtymisvaiheen uhatessa.

Uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV-2 virusmuunnoksia. Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 21.1.2021 päivitettyssä riskinarviossa, että uudet huolta aiheuttavat Covid-19 -muunnokset (SARS-CoV-2; VOC 202012/01 tai B.1.1.7, 501 Y.V2 tai B.1.351 ja P.1) leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit. Riskinarvion mukaan kahteen virusmuunnokseen on (B.1.351, P.1) on liitetty mahdollinen nykyisillä rokotteilla saavutettava heikompi rokotesuoja. ECDC:n arviossa 11.5.2021 todetaan, että alun perin Intiassa todettujen virusmuunnosten (B.1.617.1, B.1.617.2 ja B.1.617.3) vaikutuksia kansanterveydelle Euroopan talousalueen maissa on vielä vaikea täysin arvioida rajallisten tietojen vuoksi.

Epidemiatilanteen heikentymiseen on reagoitava nopeasti ja ennakoivasti. Epidemiaa torjutaan tartuntatautilain nojalla ensisijaisesti paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Tehokas tartunnanjäljitys ja tartuntojen leviämisen estämiseen kohdennetut paikalliset ja alueelliset torjuntatoimet ovat avainasemassa myös valtakunnallisen epidemiatilanteen vaikeutumisen estämiseksi.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 26.1.2021 esityksen, että STM tekee hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan täydennyksen. Tehdyn täydennyksen mukaan rajanylitykseen liittyvien toimenpiteiden ohella on olennaista torjua maassa jo mahdollisesti olevan virusmuunnoksen leviämistä, epidemian kääntymistä uudelleen kiihtyvään kasvuun ja COVID 19-taudin leviämistä. Alueen epidemiologisen tilanteen kohentuessa rajoitteiden lievennys tulee toteuttaa asteittain ottaen huomioon valtakunnallinen epidemiatilanne, epidemian kiihtymisen alueelliset juurisyyt, tartuntojen määrän kehitys ja vaikutusten kokonaisarviointi.

Tartuntatautilain muutos (147/2021), jolla lakiin lisättiin uudet tilapäiset toimivaltuudet epidemian leviämisen estämiseksi, tuli voimaan 22.2.2021. Tilapäiset valtuudet ovat tällä hetkellä voimassa 30.6.2021 saakka. Sosiaali- ja terveysministeriö on tämän

lainmuutoksen johdosta 25.2.2021 päivittänyt toimintasuunnitelman osan 3 sekä sen liitteenä aiemmat, 23.10.2020 annetut ministeriöiden toimenpidesuosituksset eri epidemiavaiheisiin.

Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle: Hallituksen muistio 20.4.2021

Suunnitelman mukaan hallituksen tavoitteena on hallitun rajoitustoimenpiteiden purun kautta rakentaa siltaa aikaan, jolloin suuri osa aikuisväestöstä on saanut vähintään yhden rokotteen. Purkutoimet aloitetaan ryhmistä, joihin rajoitustoimenpiteet ovat aiheuttaneet aivan erityistä rasitetta. Ensimmäisenä on tarkoituksenaan purkaa lasten ja nuorten toiminnan rajoituksia, vapauttaa ulkona tapahtuvaa ryhmäharrastustoimintaa ja mahdollisuuksien mukaan avata myös kirjastot ja museot terveysturvallisin järjestelyin.

Suunnitelman mukaan sekä valtakunnallisesti ohjeistettuun että alueilla toteutettavaan hallittuun rajoitusten purkuun sisältyy vaiheittainen eteneminen, jossa seuraavaan purkuvaiheeseen siirtymisen mahdollisuudet arvioidaan kahden viikon kuluttua edellisestä, jotta epidemiatilanne pysyy hallinnassa. Rajoitusten lieventämisen tai purkamisen jälkeenkin on huomattava, että aluehallintovirastot, kunnat ja muut toimivaltaiset tahot voivat asettaa alueellisia ja paikallisia rajoituksia silloin, kun se on ennakoivasti välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Alueellisten rajoitteiden purkamisessa toimitaan tartuntatautilain mukaisten toimivaltuuksien mukaan eri toimijoiden välisessä yhteistyössä.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirje toimenpiteistä (10.5.2021)

Sosiaali- ja terveysministeriö on kirjeellään (VN/12820/2021) ohjannut leviämisen- ja kiihtymisvaiheen sekä perustason alueita epidemiantorjunnassa 31.5.2021 saakka. Kirjeessä STM ohjaa kaikki alueet luopumaan 10.5.2021 lähtien toimenpidetasoihin liitetystä lisätoimenpiteistä sekä siirtymään hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisiin alueelliseen epidemiavaiheeseen

liitettyihin toimenpiteisiin. Toimenpidetasoista luopumisen myötä sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt hybridistrategian toimintasuunnitelman ja siihen liittyvien epidemiavaiheisiin liitettyjen suositusten päivittämisen. Ennen päivitystyön loppuun saattamista suosituksissa noudatetaan voimassa olevaa toimintasuunnitelmaa. Kirjeessä käsitellyt suositukset perustuvat voimassa olevaan hybridistrategian toimintasuunnitelmaan ja muodostavat ne kullekin epidemiavaiheelle hahmotetut toimenpidekokonaisuudet, joilla alueenviranomaiset voivat hillitä epidemiaa. Ministeriön suositukset eivät ole oikeudellisesti sitovia. Laissa erikseen säädettyjä soveltamisedellytyksiä tulee aina noudattaa.

STM suositaa, että perustason alueille toimenpiteeksi muun muassa tartuntatautilain 58 §:n mukaisia päätöksiä, joilla yleisötilaisuuksien yleisömäärä rajataan enintään 50 henkilöön. Yli 50 henkilön yleisötilaisuuksia sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voitaisiin järjestää siten, että asiakkaiden ja toimintaan osallistuvien sekä seurueiden on tosiasiallisesti mahdollista välttää lähikontakti toisiinsa noudattaen OKM:n ja THL:n ohjetta. Toimija voi toteuttaa velvoitteensa asiakaspaikka- tai tilajärjestelyin taikka muulla toimintansa erityispiirteet huomioon ottavalla tavalla.

Lähtökohtana alueille kohdistuvien rajoitusten lieventämisessä ja purkamisessa on hybridistrategian mukaisten epidemian vaiheiden määrittelyt ja toimenpiteet. Kunkin alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle. Rajoitusten lieventämisen tai purkamisen jälkeenkin on huomattava, että aluehallintovirastot, kunnat ja muut toimivaltaiset tahot voivat asettaa alueellisia ja paikallisia rajoituksia silloin, kun se on ennakoivasti välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Hybridistrategian toimintasuunnitelmassa yleisenä periaatteena todetaan, että rajoitustoimenpiteitä ei tule purkaa ennenaikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryypäitä ei pääse syntymään. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen on tarkasti seurattava päätöstensä vaikutuksia ja lakisääteisten soveltamisedellytysten täyttymistä. Lähtökohtana voidaan pitää, että

sekä nykyisten että uusien rajoitustoimien vaikutusten yhdenmukainen arviointi edellyttää toimenpiteestä riippuen vähintään kahden tai kolmen viikon seuranta-aikaa.

Muuntuneen koronaviruksen aiheuttamia tapauksia oli 7.5.2021 mennessä ilmoitettu THL:n tartuntatautirekisteriin yhteensä 5946. Näistä 4924 on ollut Britannian virusmuunnosta B.1.1.7 ja 1020 Etelä-Afrikan virusmuunnosta B.1.351. Koronaviruksen herkemmin tarttuva brittivariantti (B.1.1.7) on levinnyt Suomessa laajalti ja variantti on leviämässä valtavirukseksi aiemmin kiertäneen viruskannan sijaan. Suomessa käytössä olevat rokotteet antavat hyvän suojan myös brittivariantin varalta. Ns. Etelä-Afrikan, Brasilian ja muiden mahdollisten virusvarianttien osalta rokotteiden suojateho saattaa olla heikompi. Tällä hetkellä ei ole viitteitä siitä, että muut virusvariantit kuin brittivariantti olisivat nykyisessä, rauhoittuvassa epidemiatilanteessa leviämässä lähitulevaisuudessa laajalti Suomessa. Kuitenkin uusien varianttien, kuten Intian variantin B.1.617, ilmaantumista ja luonnetta on seurattava huolellisesti ja reagoitava ajoissa mahdolliseen muutokseen.

Ohjauksessa todetaan, että jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä, voi tilanne nopeastikin jälleen heiketä. Ohjauksessa tuodaan esiin myös rajoitustoimien suhdetta perustuslakiin sekä Suomea sitoviin kansainvälisiin ihmisoikeusvelvoitteisiin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hybridistrategian seurannan tilannearvioraportti (19.5.2021)

Suomessa uusien Covid-19-tapausten määrä kääntyi maaliskuun puolenvälin jälkeen selvästi laskuun, ja epidemia rauhoittui. Annetut suositukset ja rajoitukset sekä näiden huolellinen noudattaminen käänsivät epidemian kehittymisen parempaan suuntaan. Rokotukset ovat myös estäneet tartuntoja.

Viimeisen neljän viikon aikana tapausmäärät eivät ole kuitenkaan jatkaneet yhtä jyrkästi laskuaan, vaan myönteinen kehitys on

pysähtynyt. Viikoilla 16-19 tapauksia todettiin noin 1400-1600 viikoittain. Viikolla 19 (ajalla 10.–16.5.) todettiin yhteensä 1401 uutta Covid-19-tapausta, mikä on alle 100 tapausta vähemmän kuin edellisellä viikolla. Maaliskuun huippulukemista tapausmäärät ovat kuitenkin vähentyneet, viikolla 19 tapauksia todettiin noin 70% vähemmän kuin maaliskuun viikolla 10, jolloin tapausmäärä oli koko epidemia-ajan korkein (4941 tapausta). Sataatuhatta asukasta kohden uusia tartuntoja ilmaantui kahden viimeksi kuluneen viikon aikana 52, ja kahden niitä edeltävän viikon aikana 54.

Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on tällä hetkellä 0,8–1,0 (90% todennäköisyysväli). Luku on sama kuin viime viikolla, mutta suurempi kuin huhtikuussa. Koko huhtikuun ajan arvioitu tartuttavuusluku oli alle yhden.

Vaikka kevään ja kesän edetessä rokotusten eteneminen ja kausivaihtelu tukevat epidemiatilanteen kohenemista, epidemiatilanne on uudelleen heikentynyt osalla alueista. Tartuntojen määrät voivat jälleen kasvaa, kun rajoituksia on osalla alueista jo lievennetty ja jos ihmisten väliset kontaktit kesän lähestyessä lisääntyvät.

Koronarokote suojaa hyvin koronavirustautia ja sen vakavia muotoja vastaan. Rokote ei kuitenkaan täysin poista tartunnan saamisen ja tartuttamisen riskiä. Siksi on tärkeää, että myös yhden tai kaksi rokoteannosta saaneet huolehtivat vieläkin turvaväleistä, käyttävät kasvomaskia, pesevät käsiä ja noudattavat muita ohjeita viruksen leviämisen ehkäisemiseksi.

Alueiden epidemiatilanteissa on suuria eroja: maan etelä- ja lounaisosissa Covid-19-tapausten ilmaantuvuus on edelleen suurempi kuin muualla maassa. Joillakin alueilla myönteinen kehitys on pysähtynyt, ja osalla alueista paikalliset tartuntarypät ovat aiheuttaneet alueellisen tilanteen äkillisen heikentymisen ja tartuntojen lisääntymistä.

Koronavirustesteissä on käyty edelleen paljon, vaikka testimäärä on laskenut edellisistä viikoista. Viikolla 19 testejä tehtiin yli 111 000 kappaletta, kun edellisellä viikolla testejä tehtiin noin 20 000 enemmän. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä oli viikolla 19 noin 1,3%. Positiivisten näytteiden pieni %-osuus on hyvä mittari, joka kertoo, että väestössä kiertävät tartunnat havaitaan edelleen tehokkaasti.

Koko maassa uusien kotimaisten tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä yli 70%:ssa tapauksista. Uusista tartunnoista noin 40% todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa.

Sairaalahoidon kuormitus oli suurimmillaan maaliskuun lopulla ennen pääsiäistä (viikoilla 12 ja 13). Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon osastoilla hoidettavien potilaiden määrä on pieneni huhti-toukokuun aikana, mutta viime viikkoon verrattuna potilasmäärissä on jälleen huolestuttavaa nousua. Tehohoidon potilasmäärä on pysynyt valtakunnallisesti vakaampana. Ennusteet tulevan viikon valtakunnallisista erikoissairaanhoidon- ja tehohoitojaksojen lukumääristä ovat hieman laskeneet edellisen viikon ennusteista.

Koronavirusrokotukset etenevät hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. THL raportoi päivittäin tietoa rokotusten etenemisestä verkkosivuillaan. Koko maassa noin 90% 70 vuotta täyttäneistä on saanut yhden rokoteannoksen, ja kaikista yli 16-vuotiaista noin 46%. Rokotusjärjestyksessä on pääosin edetty rokottamaan riskiryhmien rokottamisen jälkeen ikäjärjestyksessä. Kaikkien halukkaiden 16 vuotta täyttäneiden arvioidaan saaneen ensimmäisen rokoteannoksen heinäkuun loppuun mennessä. Rokotusten arvioidaan vähentäneen sairaalahoidon tarvetta Covid-19-tautiin sairastuneilla.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan tilanteesta:

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella THL:n tartuntatautirekisterin mukaan ilmaantuvuusluku viimeisen kahden viikon ajanjaksolta on 20,4 ja sitä edeltävän jakson 36,7 (viimeisimmät tiedot päivältä 19.5.2021). Vastaavat COVID-19 -tapausmäärät ovat 84 ja 151. Oulun yliopistollisessa sairaalassa on seitsemän COVID-19 -potilasta hoidossa (tilanne 19.5.2021).

Oulun kaupungissa on pääosa Pohjois-Pohjanmaan alueen tartunnoista, mutta tartuntoja on todettu myös pienemmissä kunnissa Pohjois-Pohjanmaalla. Oulun lisäksi uusia tartuntoja (tartuntoja 1 tai enemmän ajalla 3.5.2021 – 16.5.2021) on todettu viimeisen kahden viikon aikana viidessätoista alueen kunnista. Oulun yliopistollisessa sairaalassa (OYS) ja Oulun kaupunginsairaalassa (OKS) 22.4.2021 todettu tartuntaketju on laantumassa.

Pohjois-Pohjanmaan alueellisen koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan yhteistyöryhmän kokouksessa 18.5.2021 oli edustus sairaanhoitopiiristä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, THL:stä, Oulun kaupungista sekä aluehallintovirastosta. Alueellinen koordinaatioryhmä päätti yksimielisesti epidemiologinen tilanne huomioiden, että Pohjois-Pohjanmaa on koronaepidemian perustasolla. Myös Oulu on nyt palannut kiihtymisvaiheesta perustasolle. Vaikka tilanne on Pohjois-Pohjanmaalla rauhallinen, Keski-Pohjanmaan viimeaikaisista tartuntaketjuista on tullut tartuntoja myös Pohjois-Pohjanmaalle. Tämän vuoksi suositellaan, että kunnat erityisesti maakunnan eteläosissa käyttäisivät kuntakohtaista harkintaa ja tekisivät tarvittaessa koordinaatioryhmän suosituksia tiukempia päätöksiä. Ryhmän suositukset ovat voimassa 13.6.2021 saakka huomioiden valtioneuvoston mahdolliset uudet linjaukset.

Alueellinen koordinaatioryhmä suosittelee järjestämään yksityistilaisuudet mahdollisimman pienimuotoisesti ja turvaohjeita noudattaen.

Alueellinen koordinaatioryhmä suosittaa epidemiologisen tilanteen perusteella tehdyn kokonaisarviointin pohjalta yksimielisesti, että Pohjois-Suomen aluehallintovirasto kieltäisi 13.6.2021 saakka sellaisten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen, joihin osallistuu yli 50 henkeä. Ryhmän ehdotuksen mukaisesti yli 50 hengen tilaisuudet voitaisiin järjestää THL:n ja OKM:n turvallisuusohjeet huomioiden.

Kainuun maakunnan tilanteesta:

THL:n tartuntatautirekisterin tiedon (19.5.2021) mukaan ilmaantuvuusluku Kainuun sairaanhoitopiirissä viimeisen kahden viikon ajanjaksolta on 15,3 ja sitä edeltävän jakson 16,7 (tapausta 100 000 asukasta kohden). Vastaavat COVID-19 -tapausmäärät ovat 11 ja 12.

COVID-19 -potilaiden sairaalahoito on voitu Kainuussa toteuttaa ilman erityisjärjestelyjä sujuvasti ja koko epidemian aikana Kainuun keskussairaalassa on ollut vain yksittäisiä potilaita. Kainuun kunnat ovat toteuttaneet koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan alueellisen yhteistyöryhmän suositukset toimenpiteinä valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti, ja Kainuussa on epidemian leviämistä saatu hillittyä tehokkaasti. Viimeisen kuukauden aikana Kainuussa on todettu lähes yksinomaan virusmuunnostapauksia.

Kainuun alueellisen koronaviruksen torjuntatoimia koordinoivan yhteistyöryhmä (ryhmässä on edustus sairaanhoitopiiristä, Kainuun ELY-keskuksesta, THL:stä sekä aluehallintovirastosta) on kokouksessaan 18.5.2021 todennut Kainuun olevan epidemian perustasolla (positiivisten testien osuus vko 19 on alle 1%, ilmaantuvuus 16,5 / 100 000 / 14 vrk; tartunnat jäljitettävissä 100%). Viimeisimmät tapaukset 17.5.2021. Testimäärä n. 1500 testiä (vko 17). Yli 60-vuotiaista on rokotettu nyt yli 70% yhdellä rokoteannoksella. Kainuun koronaordinaatioryhmä esitti aluehallintovirastolle näkemyksenään kokoontumisrajoitusta siten, että yli 50 henkilön tapahtumissa edellytettäisiin turvaohjeiden noudattamista.

Kainuun sote ja kunnat ovat jatkaneet aikaisempien koronaviruksen torjuntaan liittyvien suositusten voimassaoloa pääosin ennallaan.

Johtopäätökset:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätös perustuu tämänhetkiseen alueellisen tilanteen kokonaisarvioon, jossa on arvioitu COVID-19 -taudin alueellisia tosiasiallisia vaikutuksia kansanterveyteen ja otetaan huomioon THL:n asiantuntemuksen lisäksi myös alueellisten viranomaisten näkemykset, sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antama ohjaus rajoitustoimien tarpeellisuudesta. Myös valtakunnallinen tilanne ja valtioneuvoston julkaisemat tavoitteet rajoitusten purkamiselle on otettu huomioon.

Joukkoaltistumisia ja tautiryvästymiä on tähän mennessä esiintynyt epidemiologisesti erilaisilla alueilla. Ihmiset liikkuvat alueiden välillä paljon, ja etenkin suurempiin tapahtumiin usein saavutaan eri puolilta maata, jolloin valtakunnallinen epidemiatilanne vaikuttaa myös alueen tilanteeseen. Alueilla on myös kuntia, joissa epidemiatilanne on hyvin rauhallinen, mutta pienissä kunnissa taudin suhteellinen ilmaantuvuus voi nousta rajusti muutamankin tapauksen myötä. Huonontunut epidemiatilanne alueen kunnissa voi aiheuttaa altistumisia ja tartuntoja myös niissä kunnissa, missä tartuntoja ei ole ajankohtaisesti todettu. Aluehallintoviraston arvion mukaan alueen epidemiologisen tilanteen ja tiedossa olevien riskien vuoksi taudin leviämisen estäminen ennakoivasti on tärkeää. Kokoontumisiin liittyvät riskit ovat tällä hetkellä edelleenkin liian suuret, jolloin rajoitustoimet ovat välttämättömiä.

Aluehallintoviraston rajoituspäätöksen tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Tällä rajauksella aluehallintovirasto puuttuu kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin. Päätöksen vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään ja

perusoikeuksien toteutumiseen on arvioitu. Päätös ei kajoa näihin enempää kuin on välttämätöntä alueen tämänhetkisessä epidemiologisessa tilanteessa.

Yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi aluehallintovirasto pitää edelleen välttämättömänä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten kieltämisen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien kuntien alueilla. Kuitenkin sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia tämän päätöksen määräys-kohdassa tarkemmin esitetyin edellytyksin.

Yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestäjien on otettava huomioon tartuntatautilain 58 c §:n asettamat velvoitteet.

Edellä todetun perusteella Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien kuntien alueilla voidaan edelleen todeta laaja yleisvaarallisen tartuntataudin (COVID-19) vaara. Tämä määräys on välttämätön yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakunnan kuntien alueella.

Aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudelleen, jos alueellinen epidemiologinen kokonaistilanne muuttuu.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 7, 8, 58 ja 91 §

Laki tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (147/2021) 58 c §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Pasi Eskola (puh. 0295 017 500).

Ylijohtaja

Terttu Savolainen

Aluehallintoylilääkäri

Pasi Eskola

Aluehallintovirasto käyttää sähköistä hyväksyntää, jonka merkinnät ovat asiakirjan lopussa.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen 22.2.2021 päivittämä ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksi

Tämän päätöksen tiedoksi tapahtuu yleistiedoksi. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa 20.6.2021 saakka. Päätöksen nähtävälle asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi. Tämän päätöksen tiedoksisuuden katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntien kunnat ja kuntayhtymät

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Oulun poliisilaitos

Jokilaaksojen, Oulu-Koillismaan ja Kainuun pelastuslaitokset

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja PSAVI/4604/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/4604/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eskola Pasi 20.05.2021 13:16

Ratkaisija Savolainen Terttu 20.05.2021 14:02